

Kazalo

Predgovor | 11

FRAZEOLOGIJA IN KULTUROLOŠKI PRISTOPI K NJENEMU
PREUČEVANJU | 15

Uvod | 17

Obseg, lastnosti in vloga frazeologije | 19

Pomenska motivacija frazemov | 23

Motivacijske povezave med leksikalno strukturo frazemov in njihovimi
pomeni po Dobrovol'skem in Piirainen | 27

Indeksno motivirani frazemi | 27

Ikonsko motivirani frazemi | 28

Simbolno motivirani frazemi | 30

Posebne vrste motivacije | 33

Mesto ljudske etimologije pri razumevanju in raziskovanju frazemov | 34

Obrobje frazeologije: od minimalnih frazemov do pregovorov | 37

Minimalni frazemi | 37

Pragmatični frazemi | 38

Pregovori | 40

Frazeologija v kulturi, kultura v frazeologiji | 45

Definicija *kulture* in njeno mesto v jeziku | 45

Kulturološki vidik frazeologije | 48

Ruske etimološke raziskave frazeologije | 52

Lingvokulturologija | 53

Poljska etnolingvistika | 59

Lubljinska etnolingvistična šola | 61

Etnolingvistični in lingvokulturološki pristopi v slovenskem
jezikoslovju | 69

Janez Keber | 69

Erika Kržišnik | 70

Kontrastivna frazeologija | 72

Teorija konvencionalnega slikovitega jezika | 77

Kultura v TKSJ | 80

Vidiki materialne kulture | 80

Vidiki socialne kulture | 81

Medbesedilni pojavi | 82

Fiktivne konceptualne domene | 82

Kulturni simboli | 83

Kulturne konotacije | 84

Preplet različnih vrst kulturnih pojavov v frazemih | 85

Kognitivno jezikoslovje | 86

Kognitivna semantika: kognitivna teorija metafore | 87

Idealizirani kognitivni modeli | 94

Sklep | 97

NAREČNA FRAZELOGIJA SLOVENSKE ISTRE | 99

Pomen zunajjezikovnih dejavnikov pri oblikovanju narečij v zgodovini
slovenske dialektologije | 101

Zunajjezikovni dejavniki na primeru Istre | 103

Zgodovinski okvir | 103

Glagolica v slovenski Istri | 109

Zemljepisni okvir | 112

Raziskave jezikov v Istri s poudarkom na slovenskoistrskem
narečju | 115

Starejše raziskave narečij v Istri | 116

Slovenskoistrska dialektologija danes | 120

Narečna frazeologija: zbiranje in urejanje | 125

Priprave na terensko delo | 127

Izraba virov | 127

Izdelava usmerjevalne vprašalnice | 128

Terensko delo | 131

Tehnični pripomočki | 131

Izbira informatorja | 132

Vodeni pogovor | 134

Fonetični prepis | 137

Slovenska istrska frazeologija v luči kulturologije | 137

Sodobna narečna frazeografija | 140

Izsečki in opis korpusne obdelave narečnih govorjenih besedil | 140

Kartografiranje frazemov | 141

Zasnova slovarskega gesla v frazeološkem slovarju | 142

Zgradba abecednega kazala frazemov | 145

Izzivi za naprej | 146

Kultura v narečni frazeologiji slovenske Istre | 147

Materialna kultura | 149

Posoda | 149

Orodje | 150

Oprema | 151

Balinanje in kartanje | 151

Stavbna dediščina | 152

Lokalna hrana | 152

Sklep | 155

Socialna kultura | 156

Narodno pravo in družbene norme | 156

Sorodstveni odnosi | 157

Človek | 157

Izkretenjski frazemi | 160

Evfemizmi | 161

Sramotilni kamen? | 165

Podoba ženske iz slovenske Istre | 167

Kulturološki vidik | 167

Ženska v frazemih slovenske Istre | 173

Potovka	173
Delavka	174
Zunanja podoba	177
Ženska in žena	181
Mati	183
Razvedrilo	184
Sklep	185

Duhovna kultura | 186

Verovanje in vraževerje	186
Štrigerija in magija	188
Vraže	193
Mitologija: pozitivna in negativna bajna bitja	196
Kršćanstvo	209
Bog	209
Križ	210
Marija, Jožef in svetniki	211
Predmeti, povezani s krščanstvom	211
Vprašanje smrti in vera v onstranstvo	212
Sklep	212
Lokalnospecifična kultura	213
Sklep	215

Za konec ... Začetek! | 217

Povzetek | 221

Abecedno kazalo frazemov | 223

Imensko in stvarno kazalo | 237

Viri in literatura | 245